

Posudek diplomové práce

Diplomantka: Ulrika Vojtěchová

Název práce: Zákonodárství knížete Břetislava I.

Konzultantka: JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.

Tato diplomová práce se zařadila mezi ne zrovna početnou skupinu závěrečných prací, které jsou na Katedře právních dějin věnovány dějinám raného středověku, v tomto případě se jedná o velmi bohatou zákonodárnou činnost knížete Břetislava I.

Diplomantka se i přes počáteční problémy zhostila svého úkolu výborně, pojala svůj výzkum sice více popisným způsobem, čemuž také odpovídá vysoký počet stran, které práce obsahuje, byla ale schopna provést rozbor dané tematiky, zhodnotit přínos právní úpravy nejenom pro dobu minulou, ale i současnou. Pro zpracování této práce autorka zvolil historickoprávní a srovnávací metodu.

Diplomová práce je rozdělena kromě úvodu a závěru do tří zásadních kapitol, ve kterých autorka sleduje život a dílo tohoto pro naše dějiny významného knížete, samozřejmě v dobovém kontextu, kdy v úvodní kapitole uvádí čtenáře do sledovaného období, tj. období raného středověku, období raně přemyslovského státu. Autorka zde popisuje vývoj státu a práva, jmenuje významná knížata, která se na rozvoji raně feudálního státu podílela, kdy ještě v době existence Velké Moravy probíhá právě budování raně feudálního státu i v Čechách. Pravděpodobně na přelomu 9. a 10. století došlo pak k definitivnímu vojenskému střetu o nadvládu nad celou českou kotlinou, v němž zvítězil Spytihněv, zástupce původem středočeského rodu Přemyslovců. Ačkoliv prvním známým Přemyslovcem je již Spytihněvův otec Bořivoj I., právě Spytihněv byl podle všeho definitivním sjednotitelem Čech.

A zde se dále dostáváme ke kapitole druhé, ve které se autorka věnuje životním osudům samotného knížete Břetislava I. Tento Oldřichův syn byl velmi schopným a úspěšným vladařem. S ním je spojeno vytvoření moravských údělných knížectví, formulace nástupnického řádu a mimo jiné také vyhlášení Břetislavových dekret v roce 1039, jednoho z prvních obsáhlejších normativních aktů u nás. Zákonodárná činnost Břetislava I. je zanalyzována v kapitole třetí, stěžejní, kde autorka provádí podrobný rozbor Stařešinského řádu a Dekret Břetislavových.

Závěr své diplomové práce autorka zaměřila na vyhodnocení svého výzkumu, shrnuje svoji práci a dochází k vlastním úvahám a závěrům.

Po formální stránce je nutno konstatovat, že autorka dodržel normu předepsanou pro psaní diplomových prací, čerpala z dostupných pramenů a literatury, v problematice zákonných norem hlavně z Kosmovy kroniky. Autorka uvedla poznámky pod čarou, práce je psaná přehlednou formou. Práce obsahuje anglické resumé. Diplomová práce prošla kontrolou plagiátorství v systému Theses s výsledkem 4%.

Doporučuji diplomovou práci Ulriky Vojtěchové k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Otázky k obhajobě:

1. Stařešinské právo jako dědičné právo nejstaršího člena rodu na vládu
2. Podstata vzniku údělných knížectví za vlády Břetislava I.

V Plzni 18.4.2024

JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.